

Δημοτικά Τέλη και Βιοτεχνία στην Αττική

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Ιούλιος 2026

- Συγκέντρωση και αξιολόγηση των αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων των Δήμων Αττικής
- Καταχώριση σε ενιαίο αρχείο, σε ηλεκτρονική μορφή, όλων των δημοτικών τελών, ανά είδος και μορφή
- Αξιολόγηση των χρεώσεων
- Διαμόρφωση μιας νέας, τεκμηριωμένης πρότασης, για τον ενδεδειγμένο τρόπο υπολογισμού των τελών, η οποία θα αξιοποιηθεί από το Επιμελητήριο, στις εφεξής ενέργειες και παρεμβάσεις του, προς το Υπ. Εσωτερικών, την ΚΕΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς.

Για την πληρέστερη ενημέρωση της διοίκησης του ΒΕΑ, υλοποιήσαμε τρία επιπλέον της σύμβασης μελετητικά υποέργα:

- Καταγραφή πλαισίου καθορισμού και επιβολής Δημοτικών Τελών
- Παρουσίαση ευρωπαϊκής και εθνικής στρατηγικής για τη Διαχείριση Αποβλήτων
- Συγκέντρωση ευρωπαϊκών καλών πρακτικών

- 1. Μεθοδολογία Καθορισμού Δημοτικών Τελών**
- 2. Συγκριτικά στοιχεία Δημοτικών Τελών Αττικής**
- 3. Νέο Υπόδειγμα: ΠΟΠ**
- 4. Προτάσεις Πολιτικής και Επόμενα Βήματα**

**Δημοτικά Τέλη
και Βιοτεχνία
στην Αττική**

1. Μεθοδολογία Καθορισμού Δημοτικών Τελών

Διαδικασία Καθορισμού Δημοτικών Τελών (1)

$$\text{ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ} = \text{ΕΜΒΑΔΟΝ ΑΚΙΝΗΤΟΥ (τ.μ.)} \times \text{ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ (€/τ.μ.)}$$

Εμβαδόν: Τα δηλωμένα τ.μ. του ακινήτου σας στον ΔΕΔΔΗΕ.

Συντελεστής: Ορίζεται σε ευρώ ανά τ.μ. και διαφέρει ανά χρήση.

Βασικές υπηρεσίες: Περιλαμβάνει καθαριότητα (σκουπίδια) και ηλεκτροφωτισμό (φωτισμός δρόμων).

Διαδικασία Καθορισμού Δημοτικών Τελών (2)

1 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Υπολογίζεται το συνολικό κόστος για την παροχή των υπηρεσιών καθαριότητας και φωτισμού για το επόμενο έτος.

Η δαπάνη περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- Μισθολογικό κόστος (προσωπικό καθαριότητας, οδηγοί, τεχνίτες φωτισμού κ.ά.)
- Λειτουργικά έξοδα (καύσιμα, συντηρήσεις, αναλώσιμα)
- Κόστος διαχείρισης απορριμμάτων (τέλη ταφής σε ΧΥΤΑ, εισφορές προς ΦοΔΣΑ)
- Κόστος ηλεκτροφωτισμού (λογαριασμοί ρεύματος)
- Λοιπές δαπάνες (αμοιβές τρίτων, εξοπλισμός κ.λπ.)

Το σύνολο αυτών αποτελεί τις **ΑΝΑΓΚΕΣ** που πρέπει να καλυφθούν από τα τέλη.

2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ

Υπολογίζεται το σύνολο των επιφανειών (τ.μ.) όλων των ακινήτων εντός των διοικητικών ορίων του δήμου που βαρύνονται με το τέλος.

Γίνεται με βάση τα στοιχεία που έχουν δηλώσει οι πολίτες και οι επιχειρήσεις.

3 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΤΕΛΟΥΣ

Ο δήμος ορίζει διαφορετικούς συντελεστές ανά χρήση ακινήτου.

	Βασικός συντελεστής κατοικίας (συντελεστής αναφοράς)	1,90 €/τ.μ.
	Επαγγελματικοί χώροι (καταστήματα, γραφεία, βιοτεχνίες κ.λπ.)	4,32 €/τ.μ. ή 2,32 €/τ.μ.
	Κοινωφελείς χώροι (εκκλησίες, ιδρύματα, ΜΚΟ κ.λπ.)	1,00 €/τ.μ.
	Χώροι με μεγάλες επιφάνειες (π.χ. >1.000 τ.μ.)	Εκπτώσεις ή κλιμακωτοί συντελεστές
	Ημιυπαίθριοι & ακάλυπτοι χώροι (εξώστες, πάρκινγκ, αποθήκες κ.λπ.)	Μειωμένος συντελεστής

Διαδικασία Καθορισμού Δημοτικών Τελών (3)

Κατηγοριοποίηση Δημοτικών Τελών

1. Οικίες

- 1.1. Στεγασμένοι Χώροι
- 1.2. Μη Στεγασμένοι Χώροι

2. Κοινωφελείς Δραστηριότητες

3. Χώροι Οικονομικής Δραστηριότητας Στεγασμένοι

- 2.1. Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος
- 2.2. Σούπερ Μάρκετ
- 2.3. Τράπεζες
- 2.4. Βιοτεχνίες
- 2.5. Βιομηχανίες
- 2.6. Επιχειρήσεις Σκραπ Και Ετοίμου Μπετόν
- 2.7. Πολυκαταστήματα (Εμπορικά Κέντρα)
- 2.8. Εποχιακές Επιχειρήσεις
- 2.9. Επαγγελματικά Γκαράζ

4. Χώροι Οικονομικής Δραστηριότητας Μη Στεγασμένοι

- 3.1. Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος
- 3.2. Σούπερ Μάρκετ
- 3.3. Τράπεζες
- 3.4. Βιοτεχνίες
- 3.5. Βιομηχανίες
- 3.6. Επιχειρήσεις Σκραπ Και Ετοίμου Μπετόν
- 3.7. Πολυκαταστήματα (Εμπορικά Κέντρα)
- 3.8. Εποχιακές Επιχειρήσεις
- 3.9. Επαγγελματικά Γκαράζ

Διαδικασία Καθορισμού Δημοτικών Τελών (4)

Διαδικασία Καθορισμού Δημοτικών Τελών – «Γκρίζα» Σημεία

- **Δεδομένα Επιφάνειας Ακινήτου**
 - Χρησιμοποιούνται στοιχεία ηλεκτροδότησης (ΔΕΔΔΗΕ)
 - Για μη ηλεκτροδοτημένους χώρους: δηλώσεις στο Δήμο
- **Διάκριση Επιχείρησης & υπαγωγής σε συντελεστή**
 - Δεν υπάρχει σαφής προσδιορισμός επαγγελματικών δραστηριοτήτων
 - Πχ βιοτεχνία / βιομηχανία, εμπορικό κατάστημα, mini market / σούπερ μάρκετ
- **Μεθοδολογία ενσωμάτωσης Τελών από ΔΕΔΔΗΕ**
 - Αδυναμία ΔΕΔΔΗΕ εφαρμογής πολλαπλών συντελεστών

Κόστος Απόρριψης	Τρόπος Υπολογισμού	Ενδεικτικό Κόστος / Παρατηρήσεις
1. Εισφορά ΧΥΤΑ	Τόνοι αποβλήτων × Τιμή ανά τόνο	Καθορίζεται από τον Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ). 2022: 53 €/τόνος, 2026: €58 €/τόνος
2. Τέλος Ταφής		Βάσει ΚΥΑ: 45 €/τόνο από το 2026 και 55 €/τόνο από το 2027.
3. Εισφορά Βιοαποβλήτων	Εξαρτάται από τις δράσεις του δήμου: <ul style="list-style-type: none">ποσότητα βιοαποβλήτων που συλλέγει χωριστά ο δήμος.κόστος λειτουργίας των μονάδων επεξεργασίας.μείωση όγκου των απορριμμάτων που καταλήγουν στο ΧΥΤΑ.	Δεν υπάρχει σταθερή τιμή. Το κόστος ενσωματώνεται στη συνολική εισφορά προς τον ΕΔΣΝΑ. Σήμερα: 22 €/τόνο

**Δημοτικά Τέλη
και Βιοτεχνία
στην Αττική**

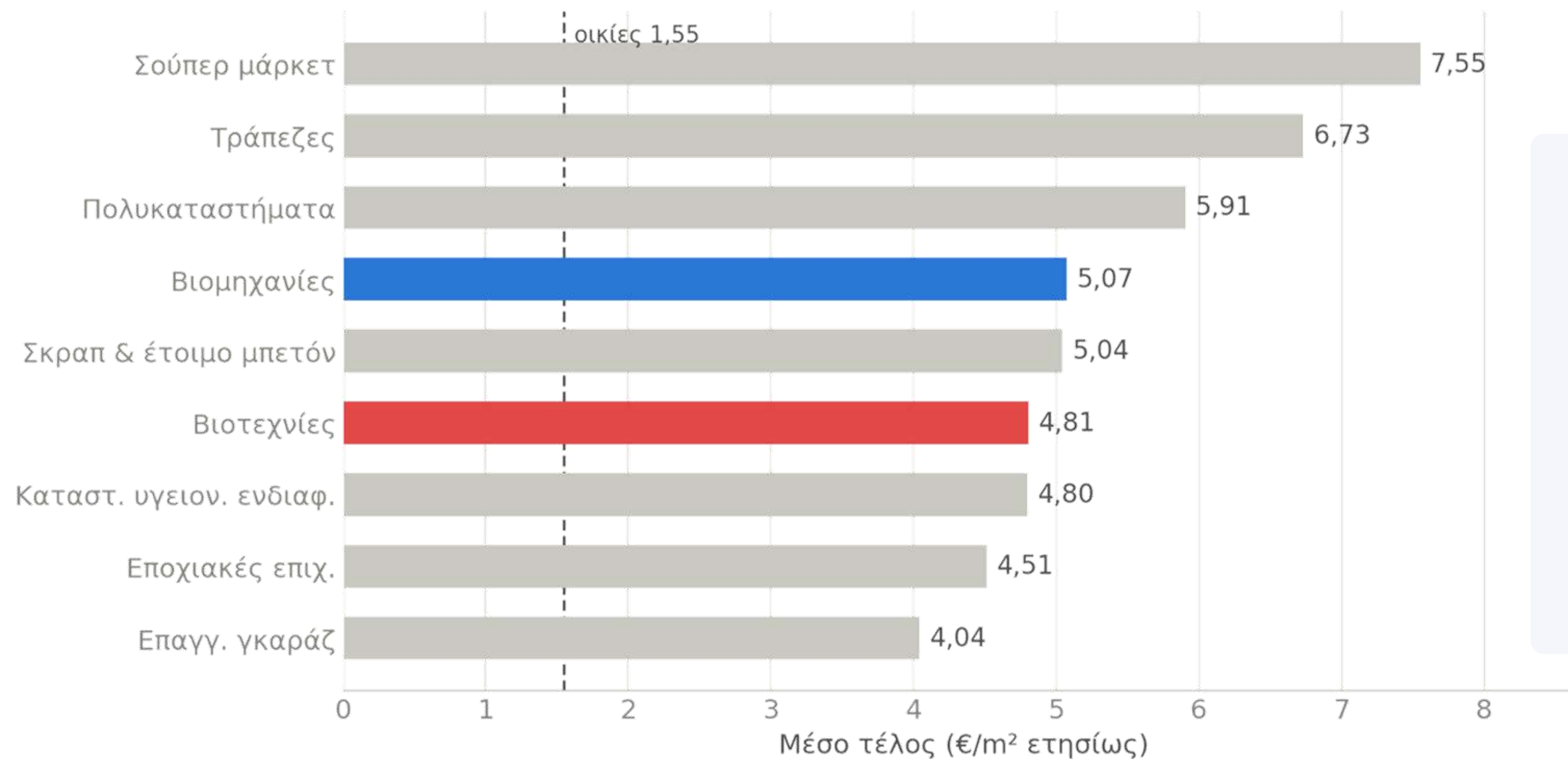
2. Συγκριτικά στοιχεία Δημοτικών Τελών Αττικής

Συγκριτικά στοιχεία Δημοτικών Τελών Αττικής

Μεθοδολογία & Χαρακτηριστικά Πηγών

- **Δείγμα:** 47 δήμοι της Αττικής και 62 μονάδες τιμολόγησης (ορισμένοι δήμοι διαφοροποιούν συντελεστές ανά δημοτική ενότητα ή ζώνη), σε 7 Περιφερειακές Ενότητες.
- Οι **μέσοι όροι** υπολογίζονται στο σύνολο των καταχωρισμένων συντελεστών (κάθε κλίμακα εμβαδού συμμετέχει ισοβαρώς). «Βιοτεχνίες» = κατηγορία 3.4, «Βιομηχανίες» = 3.5 των δημοτικών αποφάσεων.
- Τα **ποσά σε ευρώ** είναι ενδεικτικά: συντελεστής της αντίστοιχης κλίμακας × εμβαδόν. Δεν περιλαμβάνουν ΤΑΠ, δημοτικό φόρο ή τυχόν ειδικές μειώσεις/απαλλαγές που εφαρμόζει κάθε δήμος.
- **Θεσμικό πλαίσιο:** τα ανταποδοτικά τέλη καθαριότητας & φωτισμού αφορούν στο 2026 και έχουν προκύψει από σχετικές αποφάσεις Δημοτικών Συμβουλίων βάσει του προηγούμενου νόμου 25/1975.

Η θέση της Βιοτεχνίας ανάμεσα στις υπόλοιπες επαγγελματικές χρήσεις

- Οι δήμοι χρεώνουν τη βιοτεχνία ηπιότερα από το εμπόριο: τα σούπερ μάρκετ πληρώνουν +57% και οι τράπεζες +40% περισσότερο.
- Η βιομηχανία (5,07 €/m²) χρεώνεται +5% πάνω από τη βιοτεχνία.

Η ψαλίδα του *6: ίδια εργασία, άλλος δήμος, άλλο τέλος, άλλο κόστος.

	ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ
1.	Ζωγράφου	11,00 €
2.	Χαλανδρίου	9,54 €
3.	Πεντέλης	8,32 €
4.	Αμαρουσίου	7,83 €
5.	Αγίου Δημητρίου	7,31 €
6.	Κηφισιάς - Εκάλη	6,84 €
7.	Λυκόβρυσης Πεύκης	6,67 €
8.	Κηφισιάς - Κηφισιά (Ομάδα Β/Δ)	6,65 €
9.	Αγίας Παρασκευής	6,13 €
10.	Νέας Ιωνίας	6,01 €
11.	Αθηναίων	5,79 €
12.	Βριλησίων	5,78 €
13.	BBB- Βουλιαγμένης	5,72 €
14.	Παλλήνης	5,69 €
15.	Μεταμορφώσεως	5,68 €
16.	Μοσχάτου Ταύρος	5,64 €
17.	Νέας Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνας	5,62 €
18.	Διόνυσου	5,51 €
19.	Αλίμου - Παραλιακό μέτωπο	5,45 €
20.	Παπάγου - Χολαργού - Παπάγου	5,37 €
21.	Αλίμου - Ακτή Ηλίου	5,29 €
22.	Καλλιθέας	5,20 €
23.	Κηφισιάς - Νέα Ερυθραία	5,18 €

	ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ
24.	Αλίμου - Πόλη	5,12 €
25.	Νέου Ηρακλείου Αττικής	4,96 €
26.	Περιστερίου	4,95 €
27.	Φυλής	4,89 €
28.	Παιανίας	4,83 €
29.	Αχαρνών - Θρακομακεδόνες	4,75 €
30.	Αχαρνών - Αχαρνών	4,75 €
31.	Γλυφάδας	4,70 €
32.	Σπατών_Αρτέμιδος	4,67 €
33.	Χαϊδαρίου	4,60 €
34.	BBB- Βάρης	4,51 €
35.	Νέας Σμύρνης	4,50 €
36.	Παλαιού Φαλήρου	4,49 €
37.	Ελληνικού - Αργυρούπολης	4,40 €
38.	Ηλιούπολης	4,25 €
39.	Δάφνης Υμηττού	4,20 €
40.	Αιγάλεω	4,13 €
41.	Γαλατσίου	4,05 €
42.	Ίλιου	4,03 €
43.	Μαραθώνος - Νέα Μάκρη	3,92 €
44.	Μαραθώνος - Μαραθώνας	3,92 €
45.	Παπάγου - Χολαργού - Χολαργού	3,91 €
46.	Αγίων Αναργύρων & Καματερού	3,90 €

	ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ
47.	Μαραθώνος - Γραμματικό	3,74 €
48.	BBB - Βούλας	3,71 €
49.	Καισαριανής	3,61 €
50.	Πετρούπολης	3,52 €
51.	Βύρωνας	3,07 €
52.	Σαρωνικού - Καλύβια	2,97 €
53.	Ραφήνας - Πικερμίου	2,96 €
54.	Κρωπίας	2,95 €
55.	Σαρωνικού - Π. Φώκεια	2,67 €
56.	Μαραθώνος - Βαρνάβας	2,62 €
57.	Ωρωπού	2,58 €
58.	Σαρωνικού - Κουβαράς	1,88 €
59.	Σαρωνικού - Ανάβυσσος	1,84 €
60.	Ασπροπύργου	1,82 €
61.	Σαρωνικού - Σαρωνίδα	1,74 €

×6

πληρώνει ανά m² μια βιοτεχνία στου Ζωγράφου σε σχέση με τον Ασπρόπυργο — για την ίδια ακριβώς υπηρεσία καθαριότητας

Παραδείγματα ετήσιου κόστους ανά μέγεθος βιοτεχνίας

Εύρος μεταξύ φθηνότερου και ακριβότερου δήμου

Μικρή βιοτεχνία

300 m²

από **558 €** Ασπρόπυργος

έως **3.300 €** Ζωγράφου

ΜΟ ~1.480 € / έτος στην Αττική

Μεσαία βιοτεχνία

1.000 m²

από **1.860 €** Ασπρόπυργος

έως **12.000 €** Χαλάνδρι

ΜΟ ~5.310 € / έτος στην Αττική

Μεγάλη βιοτεχνία

3.000 m²

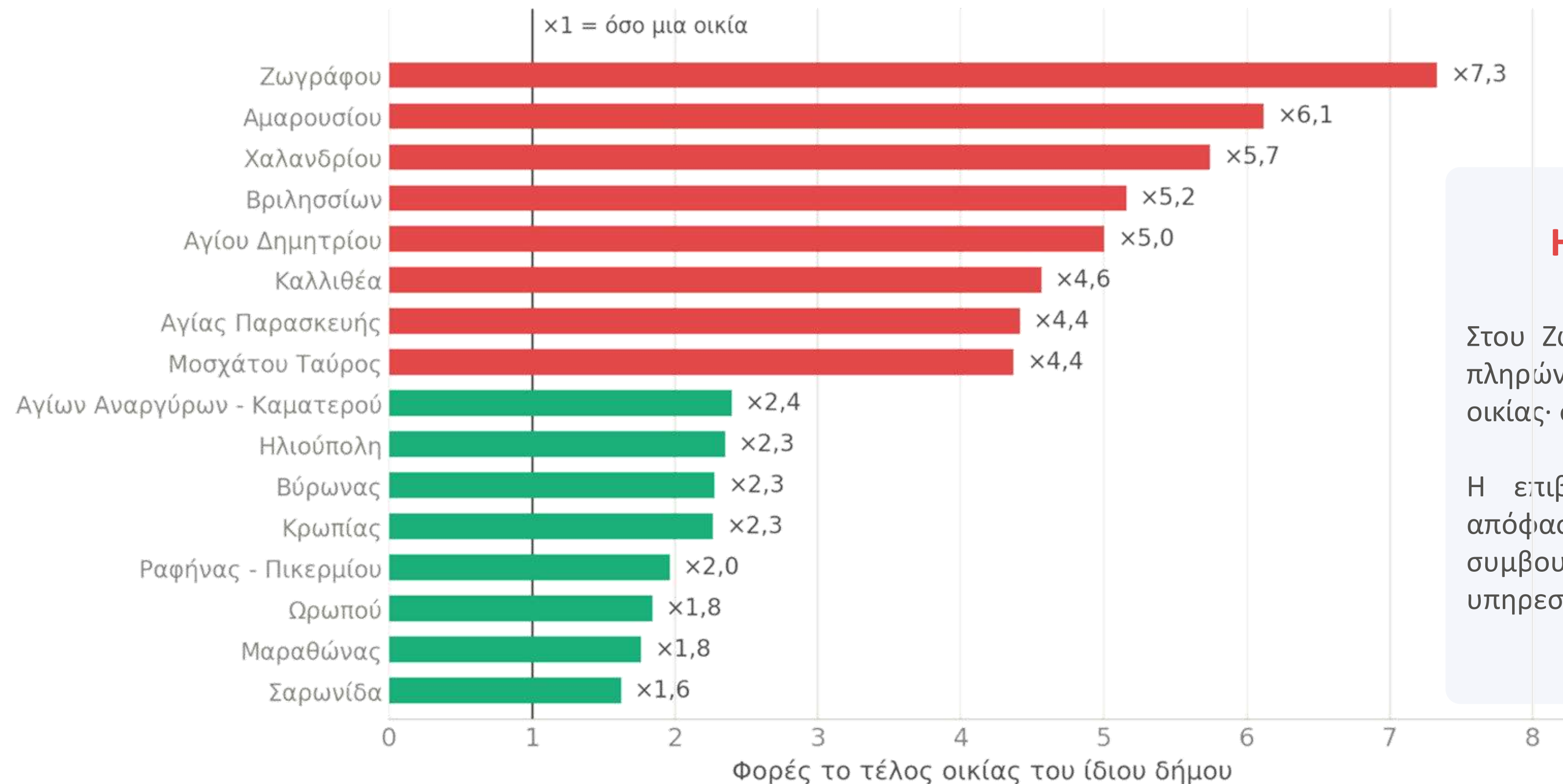
από **5.376 €** Σαρωνικός

έως **36.000 €** Χαλάνδρι

ΜΟ ~16.130 € / έτος στην Αττική

Τα ποσά αφορούν το σκέλος των τελών καθαριότητας & φωτισμού που υπολογίζεται στα τετραγωνικά του ακινήτου, με τους ισχύοντες συντελεστές κάθε δήμου.

Πόσες φορές το τέλος μιας οικίας

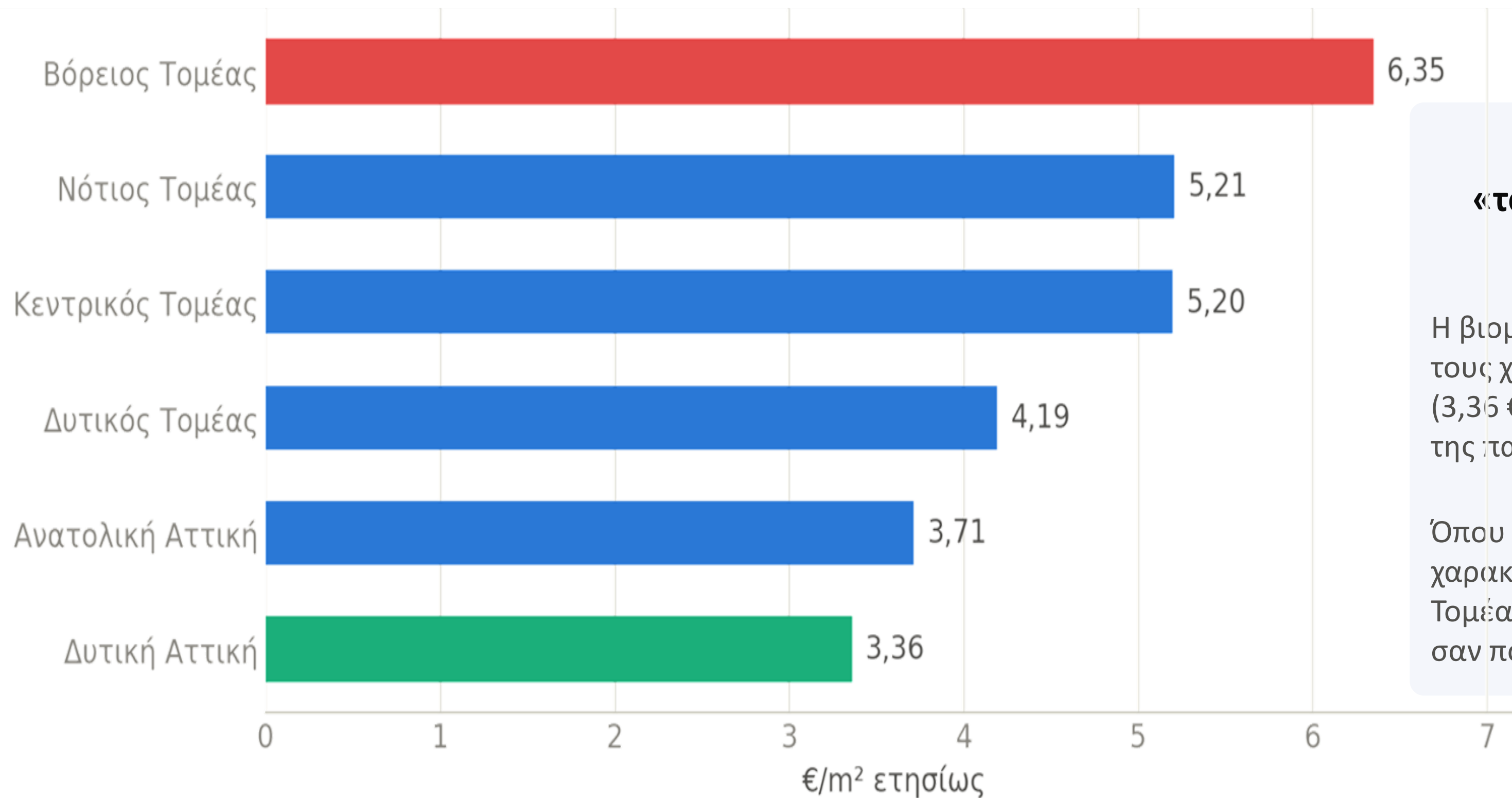

Η ανισότητα

Στου Ζωγράφου η βιοτεχνία πληρώνει x7,3 το τέλος μιας οικίας· στον Σαρωνικό x1,6.

Η επιβάρυνση αυτή είναι απόφαση δημοτικού συμβουλίου — όχι κόστος υπηρεσίας.

Η γεωγραφία: ΔΤ βιοτεχνιών ανά περιοχή

**Όπου η βιοτεχνία
«ταιριάζει», χρεώνεται
φθηνά**

Η βιομηχανική Δυτική Αττική έχει τους χαμηλότερους συντελεστές (3,36 €/m²) — πολιτική στήριξης της παραγωγής.

Όπου είναι «ξένη» προς τον χαρακτήρα της περιοχής (Βόρειος Τομέας, 6,35 €/m²), χρεώνεται σαν πολυτέλεια.

ΔΤ στεγασμένων επαγγελματικών χώρων (€/m²) - κατηγορία Β ΠΕ

Σούπερ μάρκετ	9,2	11,1	7,3	8,6	7,5	4,4
Τράπεζες	7,3	10,6	7,1	7,9	5,8	3,9
Πολυκαταστήματα	6,6	7,0	7,5	7,3	4,8	4,0
Βιομηχανίες	6,1	6,3	6,3	4,3	3,4	3,7
Σκραπ & έτοιμο μπετόν	5,8	4,1	6,3	5,3	7,5	4,0
Βιοτεχνίες	6,3	5,2	5,2	4,2	3,4	3,7
Καταστ. υγειον. ενδιαφ.	6,3	4,4	5,0	4,3	2,3	3,9
Εποχιακές επιχ.	5,3	4,2	5,5	4,2	2,3	3,9
Επαγγ. γκαράζ	4,7	3,7	5,4	3,8	2,0	3,3
	Βόρειος Τομέας	Κεντρικός Τομέας	Νότιος Τομέας	Δυτικός Τομέας	Δυτική Αττική	Ανατολική Αττική

Οι βιοτεχνίες κινούνται στα 3,4 – 6,3 €/m², με φθηνότερη τη Δυτική Αττική και ακριβότερο τον Βόρειο Τομέα.

ΔΤ στεγασμένων επαγγελματικών χώρων (€/m²) ανά Δήμο & ΔΕ (1/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΧΩΡΟΙ ΟΙΚΙΩΝ	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Ζωγράφου	1,50 €	3,09 €	11,00 €	11,00 €	3,09 €
Χαλανδρίου	1,66 €	9,54 €	9,54 €	9,54 €	9,54 €
Πεντέλης	2,00 €	6,25 €	8,32 €	8,32 €	6,25 €
Αμαρουσίου	1,28 €	5,00 €	7,83 €	7,83 €	7,83 €
Αγίου Δημητρίου	1,46 €	4,79 €	7,31 €	7,31 €	7,31 €
Κηφισιάς (Εκάλη)	1,91 €	7,76 €	6,84 €	6,84 €	6,84 €
Λυκόβρυσης Πεύκης	1,87 €	6,67 €	6,67 €	6,67 €	6,67 €
Κηφισιάς (Β/Δ)	1,59 €	7,76 €	6,65 €	6,65 €	6,65 €
Αγίας Παρασκευής	1,39 €	4,03 €	6,13 €	6,13 €	4,03 €
Νέας Ιωνίας	1,53 €	6,01 €	6,01 €	6,01 €	6,01 €
Αθηναίων	1,73 €	5,79 €	5,79 €	5,79 €	5,79 €
Βριλησίων	1,12 €	4,62 €	5,78 €	2,66 €	2,66 €
Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης - Βουλιαγμένης	1,52 €	5,72 €	5,72 €	5,72 €	5,72 €
Παλλήνης	1,61 €	5,69 €	5,69 €	5,69 €	7,89 €
Μεταμορφώσεως	1,45 €	5,68 €	5,68 €	5,68 €	5,68 €
Μοσχάτου Ταύρος	1,29 €	5,64 €	5,64 €	5,64 €	5,64 €
Νέας Φιλαδέλφειας- Χαλκηδόνας	1,74 €	6,69 €	5,62 €	5,62 €	5,62 €
Διόνυσου	1,39 €	3,80 €	5,51 €	5,51 €	5,51 €
Αλίμου - Παραλιακό Μέτωπο	1,83 €	5,45 €	5,45 €	5,45 €	5,45 €
Παπάγου - Χολαργού - Παπάγου	1,65 €	5,37 €	5,37 €	5,37 €	5,37 €
Αλίμου - Ακτή Ηλίου	1,83 €	5,29 €	5,29 €	5,29 €	5,29 €

ΔΤ στεγασμένων επαγγελματικών χώρων (€/m²) ανά Δήμο & ΔΕ (2/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΧΩΡΟΙ ΟΙΚΙΩΝ	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Καλλιθέας	1,14 €	5,20 €	5,20 €	5,20 €	5,20 €
Κηφισιάς - Νέα Ερυθραία	1,59 €	7,76 €	5,18 €	5,18 €	5,18 €
Αλίσου - Ακτή Ηλίου	1,83 €	5,12 €	5,12 €	5,12 €	5,12 €
Νέου Ηρακλείου Αττικής	1,43 €	8,20 €	4,96 €	4,96 €	4,96 €
Περιστερίου	1,62 €	4,95 €	4,95 €	4,95 €	4,95 €
Φυλής	1,15 €	2,79 €	4,89 €	4,89 €	7,83 €
Παιανίας	1,49 €	4,83 €	4,83 €	4,83 €	4,83 €
Αχαρνών - Θρακομακεδόνες	1,87 €	8,00 €	4,75 €	4,75 €	4,75 €
Αχαρνών - Αρχανές	1,70 €	8,00 €	4,75 €	4,75 €	4,75 €
Γλυφάδας	1,38 €	4,70 €	4,70 €	4,70 €	4,70 €
Σπατών_Αρτέμιδος	1,95 €	4,67 €	4,67 €	4,67 €	4,67 €
Χαϊδαρίου	1,89 €	4,60 €	4,60 €	4,60 €	4,60 €
Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης - Βάρης	1,52 €	4,51 €	4,51 €	4,51 €	4,51 €
Νέας Σμύρνης	1,50 €	4,50 €	4,50 €	15,00 €	15,00 €
Παλαιού Φαλήρου	1,54 €	4,49 €	4,49 €	4,49 €	4,49 €
Ελληνικού - Αργυρούπολης	1,30 €	4,40 €	4,40 €	4,40 €	4,40 €
Ηλιούπολης	1,81 €	4,25 €	4,25 €	4,25 €	4,25 €
Δάφνης Υμηττού	1,49 €	4,20 €	4,20 €	4,20 €	4,20 €
Αιγάλεω	1,27 €	4,13 €	4,13 €	4,50 €	10,77 €
Γαλασίου	1,37 €	4,05 €	4,05 €	13,70 €	4,05 €

ΔΤ στεγασμένων επαγγελματικών χώρων (€/m²) ανά Δήμο & ΔΕ (3/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΧΩΡΟΙ ΟΙΚΙΩΝ	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Ίλιου	1,37 €	4,03 €	4,03 €	4,03 €	4,03 €
Μαραθώνος - Νέα Μάκρη	2,02 €	3,92 €	3,92 €	3,92 €	3,92 €
Μαραθώνος	2,02 €	3,92 €	3,92 €	3,92 €	3,92 €
Παπάγου - Χολαργού	1,40 €	3,91 €	3,91 €	3,91 €	3,91 €
Αγίων Αναργύρων & Καματερού	1,63 €	3,90 €	3,90 €	3,90 €	3,90 €
Μαραθώνος	2,02 €	3,74 €	3,74 €	3,74 €	3,74 €
Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης	1,52 €	3,71 €	3,71 €	3,71 €	3,71 €
Καισαριανής	1,50 €	3,98 €	3,61 €	2,77 €	2,77 €
Πετρούπολης	1,18 €	4,04 €	3,52 €	3,52 €	3,52 €
Βύρωνα	1,35 €	3,07 €	3,07 €	3,07 €	3,07 €
Σαρωνικού	1,62 €	2,97 €	2,97 €	2,97 €	2,97 €
Ραφήνας - Πικερμίου	1,51 €	2,96 €	2,96 €	2,96 €	2,96 €
Κρωπίας	1,30 €	2,95 €	2,95 €	2,95 €	6,00 €
Σαρωνικού	1,44 €	2,67 €	2,67 €	2,67 €	2,67 €
Μαραθώνος	2,00 €	2,62 €	2,62 €	2,62 €	2,62 €
Ξρωπού	1,40 €	2,58 €	2,58 €	2,58 €	2,58 €
Σαρωνικού	1,05 €	1,88 €	1,88 €	1,88 €	1,88 €
Σαρωνικού	1,44 €	1,84 €	1,84 €	1,84 €	1,84 €
Ασπροπύργου	0,76 €	1,82 €	1,82 €	1,82 €	7,12 €
Σαρωνικού	1,29 €	1,74 €	1,74 €	1,74 €	1,74 €

Διαφορά ΔΤ στεγασμένων επαγγελματικών χώρων (€/m²) από Οικίες ανά ΠΕ

	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Μ.Ο.	216%	224%	242%	247%
Ανατολικής Αττικής	164%	149%	149%	167%
Βορείου Τομέα Αθηνών	321%	327%	308%	287%
Δυτικής Αττικής	141%	233%	233%	709%
Δυτικού Τομέα Αθηνών	192%	184%	189%	272%
Κεντρικού Τομέα Αθηνών	179%	234%	315%	161%
Νοτίου Τομέα Αθηνών	236%	253%	323%	323%

% Διαφοράς ΔΤ στεγασμένων επαγγελματικών χώρων (€/m²) από Οικίες ανά Δήμο & ΔΕ (1/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Αγίας Παρασκευής	190%	341%	341%	190%
Αγίου Δημητρίου	228%	400%	400%	400%
Αγίων Αναργύρων & Καματερού	139%	139%	139%	139%
Αθηναίων	235%	235%	235%	235%
Αιγάλεω	226%	226%	255%	748%
Αλίμου - Ακτή Ηλίου	198%	198%	198%	198%
Αλίμου - Παραλιακό μέτωπο	189%	189%	189%	189%
Αλίμου - Πόλη	180%	180%	180%	180%
Αμαρουσίου	291%	512%	512%	512%
Ασπροπύργου	140%	140%	140%	837%
Αχαρνών - Αχαρνές	449%	226%	226%	226%
Αχαρνών - Θρακομακεδόνες	449%	226%	226%	226%
Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης - Βάρης	276%	276%	276%	276%
Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης - Βούλας	197%	197%	197%	197%
Βούλας Βουλιαγμένης - Βουλιαγμένης	144%	144%	144%	144%
Βριλησίων	313%	416%	138%	138%
Βύρωνας	128%	128%	128%	128%
Γαλατσίου	195%	195%	900%	195%
Γλυφάδας	241%	241%	241%	241%
Δάφνης Υμηττού	182%	182%	182%	182%
Δiónυσου	173%	296%	296%	296%

% Διαφοράς ΔΤ στεγασμένων επαγγελματικών χώρων (€/m²) από Οικίες ανά Δήμο & ΔΕ (2/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Ελληνικού – Αργυρούπολης	238%	238%	238%	238%
Ζωγράφου	106%	633%	633%	106%
Ηλιούπολης	135%	135%	135%	135%
Ίλιου	194%	194%	194%	194%
Καισαριανής	165%	141%	85%	85%
Καλλιθέας	356%	356%	356%	356%
Κηφισιάς - Εκάλη	306%	258%	258%	258%
Κηφισιάς - Κηφισιά (Ομάδα Β/Δ)	435%	359%	359%	359%
Κηφισιάς - Νέα Ερυθραία	435%	257%	257%	257%
Κρωπίας	127%	127%	127%	362%
Λυκόβρυσης Πεύκης	257%	257%	257%	257%
Μαραθώνος - Βαρνάβας	94%	94%	94%	94%
Μαραθώνος - Γραμματικό	94%	94%	94%	94%
Μαραθώνος - Μαραθώνας	85%	85%	85%	85%
Μαραθώνος - Νέα Μάκρη	31%	31%	31%	31%
Μεταμορφώσεως	292%	292%	292%	292%
Μοσχάτου Ταύρος	337%	337%	337%	337%
Νέας Ιωνίας	293%	293%	293%	293%
Νέας Σμύρνης	200%	200%	900%	900%
Νέας Φιλαδέλφειας- Χαλκηδόνας	284%	223%	223%	223%

% Διαφοράς ΔΤ στεγασμένων επαγγελματικών χώρων (€/m²) από Οικίες ανά Δήμο & ΔΕ (3/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Νέου Ηρακλείου Αττικής	473%	247%	247%	247%
Παιανίας	224%	224%	224%	224%
Παλαιού Φαλήρου	192%	192%	192%	192%
Παλλήνης	275%	275%	275%	419%
Παπάγου - Χολαργού - Παπάγου	225%	225%	225%	225%
Παπάγου - Χολαργού - Χολαργού	179%	179%	179%	179%
Πεντέλης	331%	474%	474%	331%
Περιστερίου	206%	206%	206%	206%
Πετρούπολης	242%	198%	198%	198%
Ραφήνας - Πικερμίου	300%	300%	300%	300%
Σαρωνικού - Ανάβυσσος	83%	83%	83%	83%
Σαρωνικού - Καλύβια	86%	86%	86%	86%
Σαρωνικού - Κουβαράς	28%	28%	28%	28%
Σαρωνικού - Π. Φώκαια	35%	35%	35%	35%
Σαρωνικού - Σαρωνίδα	79%	79%	79%	79%
Σπατών_Αρτέμιδος	140%	140%	140%	140%
Φυλής	143%	326%	326%	581%
Χαϊδαρίου	143%	143%	143%	143%
Χαλανδρίου	475%	475%	475%	475%
Ωρωπού	84%	84%	84%	84%

Διαφορά Μέγιστης & Ελάχιστης τιμής ΔΤ επαγγελματικών χώρων (€/m²) (1/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΥΠΕΙΘΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Μ.Ο.	24%	31%	31%	26%
Αγίας Παρασκευής	142%	445%	445%	142%
Αγίου Δημητρίου	67%	167%	167%	167%
Αγίων Αναργύρων & Καματερού	0%	0%	0%	0%
Αθηναίων	0%	0%	0%	0%
Αιγάλεω	19%	19%	0%	0%
Αλίμου - Ακτή Ηλίου	42%	42%	42%	42%
Αλίμου - Παραλιακό μέτωπο	20%	20%	20%	20%
Αλίμου - Πόλη	30%	30%	30%	30%
Αμαρουσίου	0%	0%	0%	0%
Ασπροπύργου	0%	0%	0%	0%
Αχαρνών - Αχαρνές	0%	70%	70%	70%
Αχαρνών - Θρακομακεδόνες	0%	70%	70%	70%
Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης - Βάρης	27%	27%	27%	27%
Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης - Βούλας	22%	22%	22%	22%
Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης - Βουλιαγμένης	-35%	-35%	-35%	-35%
Βριλησίων	102%	0%	0%	0%
Βύρωνας	0%	0%	0%	0%
Γαλατσίου	0%	0%	0%	0%
Γλυφάδας	0%	0%	0%	0%
Δάφνης Υμηττού	0%	0%	0%	0%
Διόνυσου	0%	10%	10%	10%

Διαφορά Μέγιστης & Ελάχιστης τιμής ΔΤ επαγγελματικών χώρων (€/m²) (2/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Μ.Ο.	24%	31%	31%	26%
Ελληνικού – Αργυρούπολης	14%	14%	14%	14%
Ζωγράφου	0%	0%	0%	0%
Ηλιούπολης	0%	0%	0%	0%
Ίλιου	0%	0%	0%	0%
Καισαριανής	0%	0%	42%	42%
Καλλιθέας	110%	110%	110%	110%
Κηφισιάς - Εκάλη	0%	14%	14%	14%
Κηφισιάς - Κηφισιά (Ομάδα Β/Δ)	0%	56%	56%	56%
Κηφισιάς - Νέα Ερυθραία	0%	-22%	-22%	-22%
Κρωπίας	0%	0%	0%	0%
Λυκόβρυσης Πεύκης	110%	110%	110%	110%
Μαραθώνος - Βαρνάβας	0%	0%	0%	0%
Μαραθώνος - Γραμματικό	0%	0%	0%	0%
Μαραθώνος - Μαραθώνας	1%	1%	1%	1%
Μαραθώνος - Νέα Μάκρη	0%	0%	0%	0%
Μεταμορφώσεως	115%	115%	115%	115%
Μοσχάτου Ταύρος	133%	133%	133%	133%
Νέας Ιωνίας	0%	0%	0%	0%
Νέας Σμύρνης	0%	0%	0%	0%
Νέας Φιλαδέλφειας- Χαλκηδόνας	0%	0%	0%	0%

Διαφορά Μέγιστης & Ελάχιστης τιμής ΔΤ επαγγελματικών χώρων (€/m²) (3/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Μ.Ο.	24%	31%	31%	26%
Νέου Ηρακλείου Αττικής	69%	0%	0%	0%
Παιανίας	0%	0%	0%	0%
Παλαιού Φαλήρου	0%	0%	0%	0%
Παλλήνης	20%	20%	20%	0%
Παπάγου - Χολαργού - Παπάγου	0%	0%	0%	0%
Παπάγου - Χολαργού - Χολαργού	0%	0%	0%	0%
Πεντέλης	0%	0%	0%	0%
Περιστερίου	0%	0%	0%	0%
Πετρούπολης	28%	0%	0%	0%
Ραφήνας - Πικερμίου	99%	99%	99%	99%
Σαρωνικού - Ανάβυσσος	40%	40%	40%	40%
Σαρωνικού - Καλύβια	101%	101%	101%	101%
Σαρωνικού - Κουβαράς	44%	44%	44%	44%
Σαρωνικού - Π. Φώκεια	28%	28%	28%	28%
Σαρωνικού - Σαρωνίδα	-1%	-1%	-1%	-1%
Σπατών_Αρτέμιδος	0%	0%	0%	0%
Φυλής	0%	0%	0%	0%
Χαϊδαρίου	0%	0%	0%	0%
Χαλανδρίου	100%	100%	100%	100%
Ωρωπού	25%	25%	25%	25%

Κατάταξη ΔΤ επαγγελματικών χώρων (€/m²) (1/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΕΣ	ΥΠΕΙΘΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Αγίας Παρασκευής	44	40	9	11	42
Αγίου Δημητρίου	37	25	5	7	7
Αγίων Αναργύρων & Καματερού	20	45	46	45	46
Αθηναίων	16	12	11	13	15
Αιγάλεω	55	36	40	36	2
Αλίμου - Ακτή Ηλίου	11	17	19	20	21
Αλίμου - Παραλιακό μέτωπο	11	19	21	22	23
Αλίμου - Πόλη	11	21	24	25	26
Αμαρουσίου	54	22	4	6	5
Ασπιοπύργου	61	60	60	60	8
Αχαρνών - Αχαρνές	10	3	29	30	30
Αχαρνών - Θρακομακεδόνες	17	3	29	30	30
Βάρης Βούλας Βουλιγαμένης - Βάρης	28	13	13	14	16
Βάρης Βούλας Βουλιγαμένης - Βούλας	28	30	34	35	35
Βάρης Βούλας Βουλιγαμένης - Βουλιγαμένης	28	48	48	47	48
Βριλησίων	59	28	12	55	56
Βύρωνας	49	50	51	49	51
Γαλατσίου	47	37	41	2	40
Γλυφάδας	46	26	31	32	32
Δάφνης Υμηττού	35	35	39	40	39
Διόνυσου	44	46	18	19	20

Κατάταξη ΔΤ επαγγελματικών χώρων (€/m²) (2/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΕΣ	ΥΠΕΙΘΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Ελληνικού – Αργυρούπολης	50	33	37	38	37
Ζωγράφου	32	49	1	3	50
Ηλιούπολης	14	34	38	39	38
Ίλιου	47	39	42	41	41
Καισαριανής	32	41	49	53	54
Καλλιθέας	58	20	22	23	24
Κηφισιάς - Εκάλη	7	5	6	8	9
Κηφισιάς - Κηφισιά (Ομάδα Β/Δ)	24	5	8	10	11
Κηφισιάς - Νέα Ερυθραία	24	5	23	24	25
Κρωπίας	50	53	54	52	14
Λυκόβρυσης Πεύκης	9	9	7	9	10
Μαραθώνος - Βαρνάβας	1	42	43	42	43
Μαραθώνος - Γραμματικό	1	42	43	42	43
Μαραθώνος - Μαραθώνας	1	47	47	46	47
Μαραθώνος - Νέα Μάκρη	4	56	56	56	57
Μεταμορφώσεως	38	15	15	16	17
Μοσχάτου Ταύρος	52	16	16	17	18
Νέας Ιωνίας	27	11	10	12	13
Νέας Σμύρνης	32	31	35	1	1
Νέας Φιλαδέλφειας- Χαλκηδόνας	15	8	17	18	19

Κατάταξη ΔΤ επαγγελματικών χώρων (€/m²) (3/3)

ΔΗΜΟΣ & ΕΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΕΣ	ΥΠΕΙΘΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΚΡΑΠ & ΕΤΟΙΜΟΥ ΜΠΕΤΟΝ
Νέου Ηρακλείου Αττικής	41	2	25	26	27
Παιανίας	35	24	28	29	29
Παλαιού Φαλήρου	26	32	36	37	36
Παλλήνης	23	14	14	15	4
Παπάγου - Χολαργού - Παπάγου	19	18	20	21	22
Παπάγου - Χολαργού - Χολαργού	42	44	45	44	45
Πεντέλης	5	10	3	5	12
Περιστερίου	21	23	26	27	28
Πετρούπολης	56	38	50	48	49
Ραφήνας - Πικερμίου	31	52	53	51	53
Σαρωνικού - Ανάβυσσος	21	51	52	50	52
Σαρωνικού - Καλύβια	39	55	55	54	55
Σαρωνικού - Κουβαράς	39	59	59	59	60
Σαρωνικού - Π. Φώκεια	52	61	61	61	61
Σαρωνικού - Σαρωνίδα	60	58	58	58	59
Σπατών_Αρτέμιδος	6	27	32	33	33
Φυλής	57	54	27	28	5
Χαϊδαρίου	8	29	33	34	34
Χαλανδρίου	18	1	2	4	3
Ωρωπού	42	57	57	57	58

**Δημοτικά Τέλη
και Βιοτεχνία
στην Αττική**

3. Νέο Υπόδειγμα: ΠΟΠ

Πληρώνω όσο Πετώ (ΠΟΠ / Pay As You Throw (PAYT))

Ένα περιβαλλοντικό μοντέλο τιμολόγησης όπου οι δημότες χρεώνονται για τα απορρίμματά τους ανάλογα με τον πραγματικό όγκο ή βάρος που παράγουν.

Πώς Λειτουργεί το PAYT στην Πράξη;

Ο τρόπος εφαρμογής ποικίλλει, αλλά ο κορμός του βασίζεται σε ένα **σταθερό βασικό τέλος** και ένα **μεταβλητό τέλος** που εξαρτάται από την ποσότητα των παραγόμενων απορριμμάτων:

- **Όγκος (Σάκοι/Κάδοι):** Οι πολίτες αγοράζουν ειδικές πληρωμένες σακούλες ή πληρώνουν ανάλογα με το μέγεθος του κάδου τους. Είναι μια από τις πιο κοινές μεθόδους.
- **Βάρος:** Τα απορρίμματα ζυγίζονται κατά την αποκομιδή, συνήθως με τη χρήση τεχνολογίας (π.χ. τσιπάκια στους κάδους).
- **Συχνότητα:** Το κόστος εξαρτάται από το πόσο συχνά απομακρύνονται τα απορρίμματα.

Ανεξάρτητα από τη μέθοδο, ο στόχος είναι πάντα ο ίδιος: να δημιουργηθεί ένα οικονομικό κίνητρο για τους πολίτες να μειώσουν τα απορρίμματά τους και να ανακυκλώνουν περισσότερο.

9 χώρες της ΕΕ ήδη εφαρμόζουν το ΠΟΠ / ΡΑΥΤ (I)

Χώρα	Υπολογισμός Τέλους Απορριμμάτων	Τρόπος Είσπραξης
Αυστρία	Μεικτό σύστημα: Το κόστος εξαρτάται από τον όγκο των απορριμμάτων ή από τον αριθμό και το μέγεθος των κάδων αποκομιδής. Περιλαμβάνει συνήθως ένα πάγιο τέλος για διοικητικά έξοδα και ένα μεταβλητό ανά αποκομιδή.	Ο λογαριασμός (Gebührenbescheid) αποστέλλεται απευθείας από τον δήμο, τις ενώσεις διαχείρισης απορριμμάτων ή τον διαχειριστή.
Γερμανία	Μοντέλο πολλαπλών χρεώσεων: Συνδυασμός πάγιου ελάχιστου τέλους για βασικό κόστος (Grundgebühr) και μεταβλητού τέλους που εξαρτάται από το μέγεθος και τον αριθμό των κάδων κάθε νοικοκυριού / επιχείρησης (Leistungsgebühr) καλύπτει τα ατομικά έξοδα διάθεσης.	Το τέλος (Abfallgebühr) εισπράττεται από τον δήμο. Σε πολλές περιπτώσεις, η χρέωση για την αποκομιδή και την καθαριότητα δρόμων γίνεται σε ενιαίο λογαριασμό.
Ολλανδία	Δημοτική φορολογία (Afvalstoffenheffing): Το σύστημα διαφέρει ανά δήμο. Μπορεί να είναι ένα ενιαίο ετήσιο τέλος (π.χ. €200-€450) ή ένα μεικτό σύστημα (diftar) με πάγια βάση + μεταβλητή χρέωση ανά αποκομιδή ή ανά κιλό.	Ο φόρος εισπράττεται μέσω ενός ενιαίου ετήσιου λογαριασμού (gecombineerde aanslag) από τον δήμο, μαζί με άλλους δημοτικούς φόρους.
Λουξεμβούργο	Τέλος (REOM): Συνδυασμός πάγιου τέλους ανά νοικοκυριό (π.χ. 137€) και μεταβλητού τέλους ανά άτομο (π.χ. 72€). Ο υπολογισμός διαφέρει ανάλογα με τον τύπο συλλογής (πόρτα-πόρτα ή εθελοντική συνεισφορά).	Η χρέωση γίνεται ανά τρίμηνο . Είναι δυνατή η μηνιαία καταβολή.
Σλοβενία	Μεικτό σύστημα: Συνδυασμός πάγιας ετήσιας χρέωσης (π.χ. 215€) και μεταβλητής χρέωσης ανά αποκομιδή (π.χ. 8,36€ για κάδο 120L). Το σύστημα βασίζεται στον όγκο και τη συχνότητα αποκομιδής.	Η χρέωση (komunalna storitev) γίνεται από τον δήμο ή την επιχείρηση κοινής ωφέλειας.

9 χώρες της ΕΕ ήδη εφαρμόζουν το ΠΟΠ / ΡΑΥΤ (2)

Χώρα	Υπολογισμός Τέλους Απορριμμάτων	Τρόπος Είσπραξης
Βέλγιο (Φλάνδρα)	Σύστημα με ειδικές σακούλες: Το κόστος εξαρτάται από την αγορά ειδικών, πληρωμένων σακουλών για τα απορρίμματα. Κάθε ρεύμα έχει διαφορετικό χρώμα και τιμή (π.χ. καφέ για μικτά = πιο ακριβό). Συνδυάζεται με ετήσιο πάγιο τέλος (π.χ. 40-49€).	Οι σακούλες πωλούνται σε τοπικά καταστήματα, σούπερ μάρκετ και δημαρχεία . Τα απορρίμματα συλλέγονται μόνο εάν βρίσκονται στις ειδικές σακούλες.
Σουηδία	Μεικτό σύστημα: Το τέλος αποτελείται από πάγιο τέλος (ανάλογα με το μέγεθος κάδου και συχνότητα) και μεταβλητό τέλος (π.χ. 1,80-5,30 SEK/kg για μικτά απόβλητα).	Η χρέωση γίνεται από τον δήμο. Το σύστημα εφαρμόζεται σε πολλούς δήμους (π.χ. Härryda, Lerum).
Γαλλία	Δύο συστήματα: 1. TEOM: Φόρος στην ακίνητη αξία, χωρίς σχέση με την ποσότητα. 2. REOM (ΡΑΥΤ): Μεταβλητό τέλος ανάλογα με την ποσότητα. Σύγχρονα συστήματα χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές ετικέτες (RFID) σε κάδους για καταγραφή.	TEOM: Εισπράττεται με τον φόρο ακίνητης περιουσίας (taxe foncière). REOM: Ξεχωριστός λογαριασμός από τον δήμο.
Ιταλία	Νέο σύστημα (TARIP): Αντικαθιστά το παλιό TARI. Αποτελείται από: 1. Πάγια χρέωση (quota fissa): με βάση τα τετραγωνικά μέτρα του ακινήτου. 2. Μεταβλητή χρέωση (quota variabile): με βάση τον πραγματικό αριθμό αδειάσματος κάδων.	Η χρέωση γίνεται από τον δήμο. Η καταγραφή γίνεται μέσω ηλεκτρονικών τσιπ (RFID) στους κάδους. Εφαρμόζεται σε πάνω από 1.100 δήμους.

7 χώρες της ΕΕ δοκιμάζουν το ΠΟΠ / ΡΑΥΤ (2)

- **Ισπανία:** Το ΡΑΥΤ εφαρμόζεται σε πιλοτικό επίπεδο σε ορισμένες περιοχές.
- **Πορτογαλία:** Υπάρχουν λίγες εμπειρίες εφαρμογής - το Γκιμαράες (Guimarães) αποτελεί μια χαρακτηριστική περίπτωση μελέτης.
- **Κροατία:** Η εφαρμογή του ΡΑΥΤ είναι υποχρεωτική από τον νόμο, αλλά η υλοποίηση γίνεται σε τοπικό επίπεδο.
- **Σλοβακία:** Το 2021, 266 δήμοι είχαν εισαγάγει το ΡΑΥΤ, καλύπτοντας το 15% του πληθυσμού.
- **Βουλγαρία:** Το σύστημα βρίσκεται σε πιλοτική φάση. Για παράδειγμα, το Svilengrad ήταν ο πρώτος δήμος που το εφάρμοσε πιλοτικά, ενώ αντίστοιχο πιλοτικό πρόγραμμα ξεκίνησε και στην Πομόριε (Pomorie).
- **Κύπρος:** Η εφαρμογή του συστήματος έχει καθυστερήσει σημαντικά, παρά τις σχετικές υποχρεώσεις. Κάποιοι λίγοι Δήμοι το υλοποιούν πιλοτικά, Η πλήρης εφαρμογή του για τα νοικοκυριά έχει μετατεθεί για το 2027.
- **Ελλάδα:** Παρόλο που η νομοθεσία προβλέπει την εφαρμογή του για δήμους άνω των 100.000 κατοίκων, η εφαρμογή του είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Υπάρχουν μόνο κάποιες πιλοτικές εφαρμογές, όπως στον Δήμο Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης.

**Δημοτικά Τέλη
και Βιοτεχνία
στην Αττική**

4. Προτάσεις Πολιτικής και Επόμενα Βήματα

Α΄ ΑΞΟΝΑΣ: ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ & ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Α.1. Ενιαίο θεσμικό πλαίσιο Δημοτικών Τελών

- Κοινοί κανόνες καθορισμού δημοτικών τελών
- Κοινή κατηγοριοποίηση επαγγελματικών χρήσεων
- Κατάταξη βάσει ΚΑΔ, πραγματικής χρήσης & παραγόμενων αποβλήτων

Α.2. Εθνική τυποποίηση επαγγελματικών κατηγοριών

- Θέσπιση ενιαίων κριτηρίων από Υπ. Εσωτερικών
- Κατάταξη βάσει: παραγωγικής διαδικασίας, φύσης δραστηριότητας, περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Α.3. Δίκαιη μεταχείριση βιοτεχνίας

- Αυτοτελής κατηγορία «παραγωγικής βιοτεχνίας»
- Διαφοροποίηση από εμπόριο, τράπεζες, σούπερ μάρκετ
- Φθίνων συντελεστής για μεγάλες επιφάνειες
- Μειωμένη χρέωση για αποθήκες & χώρους χαμηλής χρήσης

Α.4. Κοστολογική τεκμηρίωση & ανταποδοτικότητα

- Υποχρεωτική αιτιολόγηση κάθε συντελεστή
- Σύνδεση τελών με πραγματικό κόστος υπηρεσιών
- Δημοσιοποίηση εσόδων, δαπανών & υπολογισμού
- Απαγόρευση κάλυψης άσχετων δημοτικών δαπανών

Α.5. Οριοθέτηση συντελεστών

- Ανώτατο & κατώτατο όριο ανά κατηγορία
- Διατήρηση ευελιξίας για δήμους εντός ορίων
- Ανώτατο ετήσιο όριο αύξησης
- Σταδιακή εφαρμογή μεγάλων αυξήσεων
- Έλεγχος ακραίων διαφορών μεταξύ συγκρίσιμων δήμων

Β.1. Σταδιακή μετάβαση στο ΠΟΠ

- Μεικτό σύστημα πάγιου & μεταβλητού τέλους
- Χρέωση βάσει όγκου, βάρους ή συχνότητας αποκομιδής
- Σταδιακή μείωση αποκλειστικής χρέωσης ανά τ.μ.
- Πιλοτική εφαρμογή σε βιοτεχνικές περιοχές

Β.2. Κίνητρα πρόληψης & ανακύκλωσης

- Μειώσεις για χωριστή συλλογή
- Εκπτώσεις για τεκμηριωμένη μείωση σύμμεικτων αποβλήτων
- Κίνητρα επαναχρησιμοποίησης υλικών
- Σύστημα «bonus-malus» βάσει περιβαλλοντικής επίδοσης

Β.3. Άμεση ενεργοποίηση νομοθεσίας

- Υποχρεωτική εφαρμογή σε δήμους άνω των 100.000 κατοίκων
- Έκδοση υπουργικών αποφάσεων
- Παροχή τεχνικής υποστήριξης στους δήμους
- Δημιουργία εθνικού οδηγού εφαρμογής

Β.4. Χρηματοδότηση πιλοτικών εφαρμογών

- Σε δήμους όλων των μεγεθών
- Συγχρηματοδότηση από Πράσινο Ταμείο & ευρωπαϊκούς πόρους
- Συλλογή δεδομένων & ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών

Β.5. Αξιοποίηση λογαριασμών ΔΕΔΔΗΕ

- Αναβάθμιση πληροφοριακού συστήματος ΔΕΔΔΗΕ
- Υποστήριξη διαφοροποιημένων συντελεστών ανά χρήση
- Τερματισμός οριζόντιων & άδικων χρεώσεων

Β.6. Εκστρατεία ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης

- Στόχευση σε πολίτες & επαγγελματίες
- Ανάδειξη οφελών: μείωση αποβλήτων, δικαιότερη χρέωση, περιβαλλοντική προστασία
- Διασφάλιση κοινωνικής αποδοχής

Γ.1. Αύξηση Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων

- Αναθεώρηση ύψους ΚΑΠ ετησίως με αντικειμενικά κριτήρια
- Κριτήρια: πληθυσμός, γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, πραγματικές ανάγκες
- Θεσμοθέτηση μηχανισμού αυτόματης αναπροσαρμογής

Γ.2. Δημιουργία Ταμείου «Πράσινης Τοπικής Ανάπτυξης»

- Χρηματοδότηση δράσεων: μείωση αποβλήτων, ανακύκλωση, κομποστοποίηση, ΠΟΠ
- Άντληση πόρων από: Πράσινο Ταμείο, ΕΣΠΑ, πρόγραμμα LIFE

Γ.3. Ειδική κρατική επιχορήγηση για ΠΟΠ

- Κάλυψη αρχικού κόστους μετάβασης (κάδοι, συστήματα ζύγισης, λογισμικό, εκπαίδευση)
- Αποφυγή επιβάρυνσης δήμων ή δημοτών

Γ.4. Αναλογική κατανομή εσόδων από ΦΠΑ

- Απόδοση ποσοστού τοπικά παραγόμενων φόρων στους δήμους
- Σύνδεση εσόδων με τοπική οικονομική δραστηριότητα
- Ενίσχυση & ανταμοιβή τοπικής ανάπτυξης

Δ.1. Δημόσια διαβούλευση

- Ανοικτές συναντήσεις με δήμους, Επιμελητήρια, επιχειρήσεις
- Παρουσίαση & συζήτηση ευρημάτων μελέτης
- Διαμόρφωση κοινού κειμένου προτάσεων
- Υποβολή υπομνήματος προς Υπ. Εσωτερικών, ΚΕΔΕ, ΚΕΕΕ

Δ.2. Ψηφιακή πλατφόρμα καταγραφής

- Καταγραφή αδικαιολόγητων αυξήσεων
- Ανάρτηση αποφάσεων δημοτικών συμβουλίων
- Σύγκριση συντελεστών ανά δήμο & κατηγορία
- Υποβολή λογαριασμών & τεκμηρίων
- Παραγωγή εκθέσεων & στατιστικών
- Ανάδειξη ακραίων αποκλίσεων

Δ.3. Μόνιμη Επιτροπή Δήμων-Επιμελητηρίων

- Σύσταση υπό την ΚΕΔΕ & ΚΕΕΕ
- Αντικείμενο: προληπτικός διάλογος, εξέταση αδικαιολόγητων επιβαρύνσεων
- Έκδοση κοινών κατευθυντήριων γραμμών
- Ετήσια έκθεση παρακολούθησης δημοτικών τελών

Δ.4. Διαφάνεια & δικαιώματα επιχειρήσεων

- Αναλυτική αναγραφή τελών στον λογαριασμό
- Εμφάνιση τ.μ., συντελεστή, κατηγορίας χρήσης
- Ενιαία ηλεκτρονική διαδικασία ένστασης
- Δυνατότητα διόρθωσης κατηγοριοποίησης
- Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων

Δ.5. Ανεξάρτητος έλεγχος

- Έλεγχος ανταποδοτικότητας τελών
- Έλεγχος χρήσης εισπραττόμενων ποσών
- Έλεγχος νομιμότητας & αναλογικότητας αυξήσεων
- Δημοσίευση πορισμάτων

Ε.1. Διαμόρφωση αναλυτικής πρότασης

- Προς Υπ. Εσωτερικών, ΚΕΔΕ & αρμόδιους φορείς
- Τεκμηρίωση με συγκριτικά δεδομένα μελέτης
- Ανάδειξη επιπτώσεων στις επιχειρήσεις Αττικής

Ε.2. Ανάδειξη ευρημάτων

- Διοργάνωση εκδηλώσεων & ημερίδων
- Συμμετοχή δήμων, επιμελητηρίων, επαγγελματικών φορέων
- Στόχος: ευαισθητοποίηση & οικοδόμηση συναίνεσης

Ε.3. Πιλοτική εφαρμογή ΠΟΠ

- Συνεργασία με ενδιαφερόμενους δήμους Αττικής
- Παραγωγή εμπειρικού υλικού
- Αξιολόγηση αποτελεσμάτων

Ε΄ ΑΞΟΝΑΣ: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Ε.1. Διαμόρφωση αναλυτικής πρότασης

Προς Υπ. Εσωτερικών, ΚΕΔΕ & αρμόδιους φορείς
Τεκμηρίωση με συγκριτικά δεδομένα μελέτης
Ανάδειξη επιπτώσεων στις επιχειρήσεις Αττικής

Ε.2. Ανάδειξη ευρημάτων

Διοργάνωση εκδηλώσεων & ημερίδων
Συμμετοχή δήμων, επιμελητηρίων, επαγγελματικών φορέων
Στόχος: ευαισθητοποίηση & οικοδόμηση συναίνεσης

Ε.3. Πιλοτική εφαρμογή ΠΟΠ

Συνεργασία με ενδιαφερόμενους δήμους Αττικής
Παραγωγή εμπειρικού υλικού
Αξιολόγηση αποτελεσμάτων

Δημοτικά Τέλη και Βιοτεχνία στην Αττική

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Ιούλιος 2026